

Peberrod

Armoracia rusticana

Peberrod stammer fra Asien, men har spredt sig over det meste af Europa. Den kan findes forvildet fra haver ved søer og fugtige steder. Det er en kraftig plante med en tyk pælerod, der er gul udvendig og hvid indvendig.

De skræppelignende blade vokser fra roden op i en højde af omkring en meter. Den blomstrer med små hvide blomster, der dufter sødt i højsommeren.

Peberrod dyrkes på fugtig jord. Man planter den om foråret, og høster roden 2-3 år senere. Roden egner sig ikke til tørring, men anvendes frisk. Opbevaring kan ske i fugtigt sand eller i dybfryser.

Peberrod forhandles i supermarkeders grøntafdelinger eller i reven form på små beholdere.

Peberrod skærper appetiten, og forebygger snue, øger blodgennemstrømning og anbefales ved udebleven menstruation, i hvilket tilfælde man sætter peberrod og øl i en blanding, der graves ned i køkkenhaven i et døgn, hvorefter blandingen opbevares mørkt. Miksturen drikkes varmt om aftenen og der laves et fodbad med miksturen. Man bader fødderne i en halv time, og går i seng, og så skulle problemet være løst!

Roden indeholder bakteriedræbende stoffer og megen c-vitamin, og har været brugt mod 'skørbug', en sygdom, der skyldes c-vitaminmangel og som navnlig ramte sømænd og andre med meget dårlig ernæring. Skørbug var et stort problem på skibe på langfart, som man bekæmpede bl.a. ved at samle kvan, når det lod sig gøre. Inuitterne klarede vinteren ved at spise byttedyrenes rå lever, der er vitaminrig.

c-vitaminmangel medfører blødende tandkød, hvor påsmøring af peberrodsaft kan hjælpe, dels fordi den virker bakteriedræbende, dels fordi den fremmer gennemstømning af blod.

Middelalderhaven fakta:

Peberrod findes i mange haver. Den træffes også flere steder i fx grøfter og ved byer, hvor den kan vokse på ubenyttede arealer. Den er set på både Møn, Nyord og Bogø.

Tema 11: Snapseplanter

Peberrod styrker bugspytkirtlen og anbefales til folk med diabetes.

Lagt i badevandet styrker peberrod blodgennemstrømningen, og bruges også til ansigtsbadevand og uren hud.

Peberrod virker slimløsende og anbefales til hostesaft og ved forkølelser.

Lagt under sengen, holder den rotter borte!(?)

Frø af peberod gnedet med hænderne, bevirker at hugorme kan gribes med de bare næver uden problemer!(?)

Peberrod er i nyere tid anvendt i medicin mod leverbetændelse.

Hostesaft kan fremstilles ved at man lægger den skiveskårne rod i et glas med to skefulde honning, og lidt snaps. Blandingen får lov at hvile i tre uger, hvor den lejlighedsvis omrystes, og indtages ved hoste og vinterens sygdomme.

Ved forfrysninger og gigt, smøres de angrebne steder med peberrodssnaps.

Tidligere dyrkedes peberrod på store arealer, i dag anvendes den mest til saucer til oksekød og i fremstilling af stærk sennep.

Den har også været brugt til blæresten, og mod ophobning af væske i kroppen.

Frisk peberrod kan opbevares i et olivenglas overhældt med en enkelt snaps.

Peberrod er let at dyrke, men nærmest umulig at udrydde igen.